

COMHAD FÍRICÍ: TEICNEOLAÍOCHT DHIGITEACH GCSE

Aonad 2

COINCHEAPA DON CHEAPADÓIREACTH DHIGITEACH

Ceapadóireacht Ilmheán

Torthaí Foghlama

Ba chóir do dhaltáí a bheith ábalta:

- Tuiscint a léiriú ar an dóigh a n-úsáidtear clibeanna teanga mharcála hipirtéacs (HTML) leis na heilimintí seo a leanas a bhainistiú i gcruthú suíomhanna gréasáin.
  - Teidil agus.
  - Corp leathanaigh, lena n-áirítear an méid seo a leanas:
    - > Dathanna agus Clófhoirne
    - > Ceanntásca
    - > Línte téacs
    - > Paragraif
    - > Íomhánna
    - > Fuaim
    - > Físeán
    - > Táblaí
    - > Naisc agus
    - > Liostaí
- Loighic taobh thiar de shliocht gairid chód HTML a léirmhíniú.

Leathanaigh ghréasáin a chruthú ag úsáid HTML

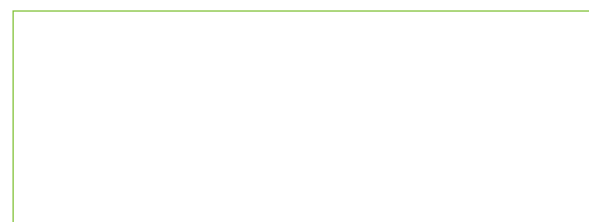
Seasann HTML do *Hypertext Markup Language* (Teanga Mharcála Hipirtéacs) agus is í an teanga í a úsáidtear le leathanaigh ghréasáin a chruthú. Baineann sí úsáid as clibeanna.

Bíonn siad seo ag sainiú struchtúr leathanach gréasáin agus insíonn don bhrabhsálaí an dóigh le hinneachar leathanach gréasáin a thaispeáint. Ní fheictear na clibeanna féin.

Is iondúil go n-úsáidtear clibeanna ina bpéirí, mar shampla clib oscailte agus clib dhúnta. Bíonn saigheada thart timpeall ar chlibeanna agus bíonn an chuma seo orthu: **<html>** Úsáideann clib dhúnta tulsais agus bíonn an chuma seo air: **</html>**

Gníomhaíocht:

1. Oscail leathanach gréasáin
2. Cliceáil ar dheis agus roghnaigh 'View Source'
3. Is cód HTML an téacs a fheiceann tú
4. An dtig leat clibeanna ar bith a fheiceáil? Déan liosta thíos

Cuimhnigh gur Meiriceánach a chum HTML agus dá bhrí sin, úsáideann sé litriú Meiriceánach; m.sh. litrítear *center* in áit *centre*, *color* in áit *colour*.

Doiciméad HTML a chruthú

- Cruthaigh fillteán sa limistéar *My Documents* agat darb ainm **'My Webpage'**.
- Oscail **Notepad**.
- Clóscríobh na clibeanna seo a leanas:

```

Untitled - Notepad
File Edit Format View Help
<html>
<head>
<title> My First Webpage </title>
</head>

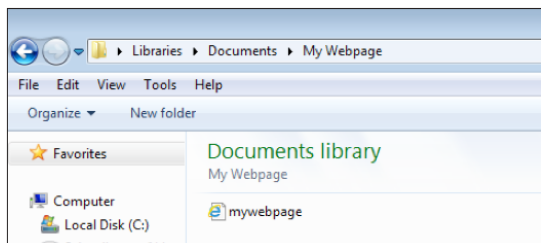
<body>
Hello world

</body>
</html>

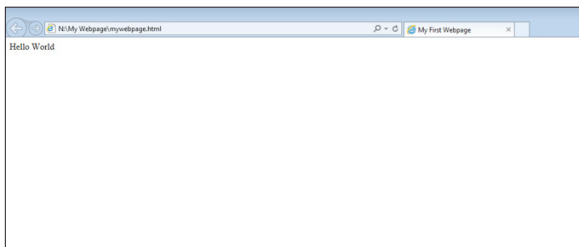
```

- Taobh istigh de na clibeanna <body>, bhí na focail *'Hello World'* curtha isteach agat. Feicfidh tú ar an leathanach gréasáin é. Níl aon fhormáidiú déanta air.

- Agus tú ag sábháil an doiciméid, caithfidh tú an iarmhír .html a chur leis ionas go n-aithnítear mar leathanach gréasáin é.
- Sábháil an doiciméad notepad i d'fhillteán *'My Webpage'* mar **my webpage.html**.
- Oscail d'fhillteán *My Documents* > *My Webpage*. Ba chóir go mbeadh an chuma seo air:

- Feicfidh tú an doiciméad *'mywebpage.html'* a chruthaigh tú. Cliceáil air go dúbailte lena oscailt agus osclóidh sé i mbrabhsálaí gréasáin.

- Tabhair faoi deara gur *'My First Webpage'* teideal an táib, a cuireadh isteach taobh istigh den chlib <title>.

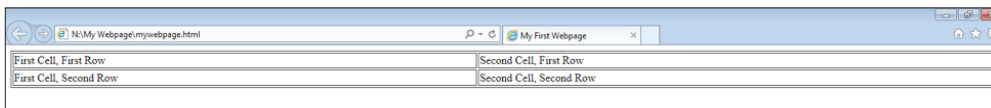
Clibeanna a úsáid i ndoiciméad HTML

Úsáid na clibeanna seo a leanas le heagarthóireacht a dhéanamh ar do chéad leathanach gréasáin. Cuimhnigh go gcaithfear na clibeanna seo uilig a chur isteach taobh istigh de na clibeanna <body>. Gach uair dá ndéanann tú athrú ar an doiciméad Notepad 'Mywebpage.html'.

	Clib	Sampla
<p>Clófhoireann Is féidir leat dath agus cineál na clófhoirne a athrú leis an chlib clófhoirne. Bain triail as cineálacha agus dathanna difriúla.</p>	<code>...</code>	<code>Hello world</code>
<p>Toradh:</p> 		
<p>Ceanntásca Téacs taobh istigh den phéire clibeanna seo, tá sé formáidithe mar Ceanntásc 1, de ghnáth is é seo an cineál inneachar teidlithe is mó agus is feiceálaí ar an leathanach.</p>	<code><h1>....</h1></code> <code><h2>....</h2></code> <code><h3>....</h3></code> <code><h4>....</h4></code> <code><h5>....</h5></code> <code><h6>....</h6></code>	<code><h1>Hello world</h1></code> <code><h2>Hello world</h2></code> <code><h3>Hello world</h3></code> <code><h4>Hello world</h4></code> <code><h5>Hello world</h5></code> <code><h6>Hello world</h6></code>
<p>Toradh:</p> 		
<p>Briseadh Líne <code>
</code> Baintear úsáid as seo le líne nua a thógáil.</p>	<p>Hello World <code>
</code> Hello Everyone</p>	
<p>Toradh:</p> 		

<p>Paragraf (Paragraph) Cuirfidh seo paragraif isteach. Thig leat an <p> a úsáid leis an pharagraf a thosú agus an chlib </p> lena chríochnú.</p>	<pre><p> Hello Everyone </p> <p> Hello, this is my first webpage. </p></pre>	
<p>Toradh:</p> 		
<p>Clib Íomhá Baintear úsáid as an chlib íomhá le híomhá a chur isteach ar leathanach gréasáin. Déantar íomhánna a nascadh leis an leathanach gréasáin agus ansin cuirtear isteach iad. Tabhair faoi deara nach bhfuil clib dúnta ag an chlib seo. Sábháil an lógó scoile don scoil agat isteach san fhilleán 'My Webpage'. Tabhair 'logo.jpg' air.</p>	<pre><img src="..."></pre>	<pre><img src="logo. jpg" width="100" height="100"></pre> <p>Mura nochtann d'íomhá mar is ceart, seiceáil go bhfuil sí sábháilte san fhilleán cheart agus go bhfuil an comhadainm litrithe mar is ceart agat.</p>
<p>Fuaimeanna Cuirfidh seo fuaimrian isteach. Cinntigh go bhfuil an comhad fuaime sábháilte san fhilleán chéanna leis an leathanach gréasáin.</p>	<pre><audio controls>... </audio></pre>	<pre><audio controls> <source src="track1. mp3" type="audio/ mpeg"> </audio></pre>
<p>Fiseán Cuirfidh seo comhad scannáin isteach. Cinntigh go bhfuil an fiseán sábháilte san fhilleán chéanna leis an leathanach gréasáin. Níl clib dhúnta aige seo. Cosúil leis an íomhá níos luaithe, is féidir leat an fiseán a shocrú le bheith ar leithead agus ar airde áirithe.</p>	<pre><embed src="movie.wmv" height="200" width="300" /></pre>	
<p>Táblaí Thig leat tábla a chur isteach agus sraitheanna agus colúin a úsáid le do leathanach a struchtú. Tá gach sraith sa tábla sainithe leis an chlib <tr>. Tá gach cill sainithe leis an chlib <td>. Is féidir leat an leithead a shocrú chuig 100% ionas go bhfuil sé trasna an leathanaigh ar fad. Thig leat seo a dhéanamh níos lú más mian leat. Más mian leat imeall air, socraigh ar '1' é, nó de rogha air sin, socraigh ar '0' é.</p>	<pre><table width=100%> <tr> <td> First Cell, First Row </td> <td> Second Cell, First Row </td> </tr> <tr> <td> First Cell, Second Row </td> <td> Second Cell, Second Row </td> </tr> </table></pre>	

Toradh:

Naisc

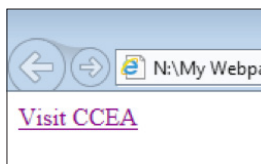
Le nasc a chur isteach úsáideann tú an chlib href. Ní mór é a dhruidim ag úsáid `</a>` nó beidh gach rud i ndiaidh na clibe seo ina hipearnasc fosta.

Má chuireann tú `target=_blank` isteach, osclóidh an suíomh gréasáin i dtáb nua. Más maith leat go n-osclóidh sé sa táb chéanna, ansin fág é seo ar lár.

Cuir isteach nasc i do shuíomh gréasáin chuig suíomh gréasáin CCEA. Is é www.ccea.org.uk an URL.

```
<a href="http://www.ccea.org.uk/"
target="_blank">
Visit CCEA</a>
```

Toradh:

Liostaí

Liostaí

Liosta ordaithe, úsáideann sé uimhreacha agus an chlib `<ol>`.

Liosta neamhordaithe, úsáideann sé pointe le hurchar agus an chlib `<ul>`.

Baintear úsáid as an chlib `<li>` do gach aon rud ar an liosta.

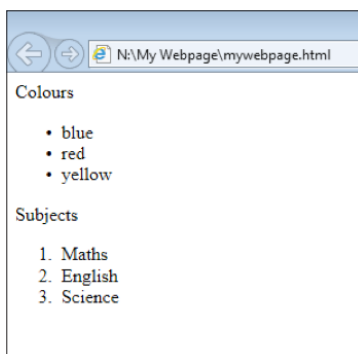
```
<ol>....</ol>
Ordered list e.g.
1, 2, 3
```

```
<li>....</li>
Unordered list
m.sh. pointe le
hurchar
```

```
Dathanna
<ul>
<li>blue</li>
<li>red</li>
<li>yellow</li>
</ul>
```

```
Ábhair
<ol>
<li>Maths</li>
<li>English</li>
<li>Science</li>
</ol>
```

Toradh:

Ceisteanna

1. Cad é dó a seasann HTML?
2. Cad é an chlib HTML don cheannteideal is mó?
3. Cad é an chlib HTML le briseadh líne a chur isteach?
4. I bpéire clibeanna, cad é an carachtair de bhreis a chuirtear isteach le clib a chríochnú?
5. Cé acu clib a úsáideann tú do liosta uimhrithe?
6. Cé acu clib a úsáideann tú do liosta gan ord?
7. Cad é an chlib le híomhá darb ainm “image1.jpg” a chur isteach?
8. Tá an cód seo a leanas ó shuíomh gréasáin CCEA Teicneolaíocht Dhigiteach. Mínigh cad é an chosúlacht a bheadh ar an leathanach gréasáin seo: (5 mharc).

```
<p> Tacaíonn an tsonraíocht le haidhm Churaclam Thuaisceart Éireann daoine óga a chumhachtú lena gcumas a chomhlíonadh agus le cinntí eolasacha freagracha a dhéanamh ar feadh a saoil, chomh maith lena chuspóir: </p>
```

```
<ul>
```

```
<li> an duine óg a fhorbairt mar dhuine aonair </li>
```

```
<li> an duine óg a fhorbairt mar dhuine a chuireann leis an tsochaí </li>
```

```
<li> an duine óg a fhorbairt mar dhuine a chuireann leis an gheilleagar agus leis an timpeallacht </li>
```

```
</ul>
```

```

```

Leabharliosta

- http://www.teach-ict.com/gcse_computing/ocr/215_communications_networking/HTML_importance/miniweb/pg3.php
- <https://www.w3schools.com/tags/default.asp>

